

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110235377
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1110235377.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a členov senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobkyne: B. S. D.. X. X. XXXX, N. A. X.. Č.. XXXX/XX, U., zast. advokátom JUDr. Milanom Cíbikom, Tomášikova 4, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné nám. č. 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 18. októbra 2018 č. k. 9C/96/2010- 231, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej sa nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa proti žalovanej domáhala náhrady škody v zmysle zák. č. 58/1969 Zb. Žalovanej súd prvej inštancie nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že žalobkyňa bola príslušníčkou Policajného zboru SR a pracovala na Úrade hraničnej a cudzineckej polície PZ Š. ako Z. F.. Vyšetrovateľ PZ uznesením z 1.7.2003 č. ČVS:KÚJP-17/OVVK-2003-SY vzniesol proti žalovanej obvinenie pre spáchanie trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, 2 Tr. zák. spolupáchatelstvom a trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Tieto trestné činy mala žalobkyňa spolu s ďalšími 19 obvinenými spáchať tak, že v presne nezistenom čase od začiatku roku 2002 do 30.6.2003 na hraničnom prechode medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou Š. - A. žiadali neoprávnene od občanov Rumunska finančnú hotovosť - úplatok od 500 do 1 000 Ft na osobu za vystavenie potvrdenia do cestovného dokladu o vstupe na územie Slovenskej republiky, pričom mali vedomosť o tom, že občania Rumunska zneužívajú vstup na územie SR s úmyslom získať potvrdenie o opustení územia Maďarskej republiky a tak získať možnosť pobytu v MR na ďalších 30 dní, ktorú finančnú hotovosť prijímali tým spôsobom, že vodiči privážajúci občanov Rumunska na motorových vozidlách k hraničnému priechodu odovzdali s cestovnými dokladmi aj finančnú hotovosť vloženú do technického preukazu motorového vozidla alebo do cestovného dokladu službu konajúcim pracovníkom OHCP PZ Š. na vstupe do SR, ktorí túto prevzali a až následne rozhodli o vystavení predmetného potvrdenia do cestovného dokladu, čím konali v rozpore s § 6 ods. 1 písm. e) zák. č. 48/2002 Z.z. a s § 8 ods. 1, 3 zák. č. 171/1993 Z.z. Minister vnútra SR personálnym rozkazom č.297 z 8.8.2003 prepustil žalobkyňu zo služobného pomeru príslušníka PZ z dôvodu, že žalobkyňa v presne nezistenom čase v období od 19. 9. 2002 do 28. 4. 2003 počas výkonu služby pri vybavovaní osôb prekračujúcich štátnu hranicu z územia Maďarskej republiky na územie Slovenskej republiky, ktorí boli prevažne držiteľmi cestovného dokladu Rumunskej republiky, neoprávnene preberala od týchto osôb

finančnú hotovosť vo výške do 1 500 forintov. Túto finančnú hotovosť preberala ako úplatu za to, že do ich cestovného dokladu odtlačila priechodovú pečiatku o ich vstupe na územie Slovenskej republiky, čím im umožnila ich opätovný legálny pobyt na území Maďarskej republiky po dobu ďalších 30 dní. Týmto konaním žalobkyňa porušila služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom. Minister vnútra SR rozhodnutím z 20.10.2003 č. KM-210/PK-2003 zamietol rozklad žalobkyne proti personálnemu rozkazu č. 297 z 8.8.2003 a toto rozhodnutie potvrdil. Úrad špeciálnej prokuratúry uznesením z 18.1.2008 č. VII Gv 117/04-114 zastavil trestné stíhanie vedené proti žalobkyni a ďalším 19 obvineným z dôvodu, že skutok nespáchali obvinení.

3. Súd prvej inštancie zo zápisnice o výsluchu obvinenej žalobkyne zo dňa 2.7.2003 pred vyšetrovatelkou Krajského úradu justičnej polície PZ S. D. zistil, že žalobkyňa sa ku skutku, ktorý jej bol kladený za vinu priznala. Konkrétne uviedla: „Je pravdou, že občania Rumunska cestovali pravidelne na územie SR. Niektorí na náš dotaz, za akým účelom idú do SR, uvádzali, že buď na kávu, na večeru, na benzínku, záležalo podľa okolností a hodín, ale našli sa aj takí, ktorí priamo povedali, že potrebujú len razítko do cestovného pasu. Títo však boli väčšinou hneď otáčaní a naspäť vracaní, vlastne im bol odopretý vstup na územie SR. To, že títo občania Rumunska cestovali z Maďarska na SR v podstate za účelom získania potvrdenia o opustení územia Maďarskej republiky a získať tak možnosť predĺžiť si pobyt v Maďarsku o ďalších 30 dní, tak toto bolo všeobecne známe, pretože sme si to mohli zistiť aj z cestovných dokladov. V čase, keď som ja v apríli 2002 nastúpila na toto pracovisko, tak v tom čase už toto konanie, kvôli ktorému sme stíhaní, bolo rozbehnuté. Keďže som chcela zapadnúť do kolektívu a bola som rada, že ma prijali, tak aj z týchto dôvodov som sa pridala k nim. Prebiehalo to prevažne tým spôsobom, že týchto rumunských občanov väčšinou vozili taxikári z Maďarska, veľa z nich bolo Rumunov, ktorí však mali vybavené trvalé pobyty aj pracovné povolenie v Maďarsku. Šlo vždy o tých istých, ktorých sme už poznali, jednak aj podľa značiek áut, aj osobne. O koho išlo, je možné zistiť z evidencie, ktorú sme pravidelne viedli. Stalo sa, že niektorí z týchto taxikárov, keď bol „dobrý deň“, sa otočili aj viackrát. To, akým spôsobom si taxikári zháňali týchto klientov, resp. či to v Maďarsku niekto organizoval, alebo bral za to nejaké peniaze, tak k tomuto sa ja vyjadriť neviem, navyše ja ani neviem po maďarsky, takže o takomto niečom som sa s nimi nemohla ani rozprávať. Ja som tam prišla do zabehnutého systému, ako sa to tam robilo. Taxík s určitým počtom Rumunov prišiel na hraničný prechod, prešiel cez maďarskú stranu, prišiel k nám, šofér, resp. osoba sediaci najbližšie k búde nám podávala pasy, prípadne doklady od vozidla, v ktorých boli už vložené peniaze. Ja osobne som nemala stanovenú žiadnu presnú sumu za osobu a prijaté peniaze som ani nikdy neprerátavala, len som ich vybrala z dokladov, tieto som potvrdila a vrátila. Či niektorý z ostatných kolegov mal stanovenú aj presnú sumu, tak k tomuto sa vyjadriť neviem. Potom sa títo Rumuni vracali späť, niektorí o hodinu, niektorí viac, o tom však už nemám prehľad. S peniazmi, ktoré sme za smenu takýmto spôsobom získali, sme sa delili všetci, ktorí sme boli v službe. Všetky peniaze, ktoré sme získali, sme dali na kopy a na konci smeny sme si ich rozdelili, každému rovnakú čiastku.“

4. Z tohto skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil záver, že žaloba nie je dôvodná. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalobkyňa sa ku skutku, pre ktorý bola stíhaná priznala, skutkový priebeh podrobne popísala vo svojej výpovedi pred vyšetrovatelkou Krajského úradu justičnej polície PZ S. D. dňa 2.7.2003. Súd preto v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu dospel k záveru, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi a so zásadou spravodlivého usporiadania občianskoprávných vzťahov, ak by žalobkyni bol priznaný nárok na náhradu škody za situácie, keď sa k svojmu protiprávnemu konaniu priznala. Inými slovami, nie je možné pripustiť, aby za tohto stavu žalobkyňa zo svojho konania finančne profitovala. Na tom nič nemení to, že žalobkyňa následne v rámci prípravného konania trestnú činnosť poprela. Preto súd žalobu zamietol v celom rozsahu.“

5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trov nevznikli.

6. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietla, že trestné stíhanie vedené proti nej prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR zastavil uznesením z 18.1.2008 č. VII Gv 117/04-114. Ďalej v odvolaní uviedla, že výšku škody v konaní riadne preukázala. Škoda pozostáva z ušlého zisku vo výške 18.969,93 eur, pričom ušlým ziskom je plat, ktorý by dosiahla v štátnej službe nebyť škodnej udalosti za obdobie od 1.9.2003 do 1.2.2006 a od 1.6.2006 do 30.9.2006. Ďalej

škoda pozostáva z nákladov na jej obhajobu v trestnom konaní vo výške 1.659,70 eur a z náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur. Napokon žalobkyňa v odvolaní poukázala na judikatúru a to konkrétne na nález Ústavného súdu SR zo 7. 7. 2016 sp. zn. I. ÚS 320/2016- 49 a na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. 10. 2010 sp. zn. 4 MCdo 15/2009.

7. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

8. Odvolací súd uznesením z 29.10.2013 č.k. 6Co 342/2012-94 zrušil prvý v poradí rozsudok súdu prvej inštancie z 19.4.2012 č. k. 9C 96/2010-76. V odôvodnení tohto zrušujúceho uznesenia odvolací súd okrem iného uviedol: „Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sú 1/ existencia nezákonného rozhodnutia, 2/ vznik škody, 3/príčinná súvislosť medzi nimi, 4/ zrušenie rozhodnutia pre nezákonnosť príslušným orgánom. V prejednávanej veci formálne nedošlo k zrušeniu uznesenia o vznesení obvinenia proti žalobkyni príslušným orgánom. Odvolací súd však poukazuje na ustálenú judikatúru, podľa ktorej pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. M Cdo 15/2009). Odvolací súd teda súhlasí so záverom súdu prvého stupňa, že nezákonným rozhodnutím je v prejednávanej veci uznesenie o vznesení obvinenia z 1.7. 2003 č. ČVS:KÚJP-17/OVVK-2003-SY. Personálnym rozkazom Ministra vnútra SR z 8. 8. 2003 č. 297 bola žalobkyňa prepustená zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru SR. V odôvodnení tohto rozhodnutia sa uvádza, že žalovaná sa k protiprávnemu konaniu, pre ktoré bola prepustená zo služobného pomeru príslušníka PZ, priznala vo svojej výpovedi uskutočnenej pred vyšetrovateľom PZ dňa 2.7.2003. Túto skutočnosť súd prvého stupňa ponechal bez povšimnutia. Pritom odvolací súd je toho názoru, že bolo by v rozpore s dobrými mravmi a so zásadou spravodlivého usporiadania občianskoprávných vzťahov, ak by žalobkyni bol priznaný nárok na náhradu škody za situácie, keď sa k svojmu protiprávnemu konaniu priznala. Inými slovami, nie je možné pripustiť, aby za tohto stavu žalobkyňa zo svojho konania finančne profitovala. Na tom nič nemení to, že žalobkyňa následne v rámci prípravného konania trestnú činnosť poprela.“

9. Odvolací súd nevidí žiadny dôvod, pre ktorý by nemal na tomto právnom názore trvať a súd prvej inštancie postupoval v jeho intenciách. V ods. 39. odôvodnenia napadnutého rozsudku súd prvej inštancie citoval výpoveď žalobkyne pred vyšetrovateľkou Krajského úradu justičnej polície PZ S. D.. V rámci tejto výpovede sa žalobkyňa priznala k protiprávnemu konaniu, pre ktoré bola prepustená zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. Žalobkyňa v odvolaní žiadnym spôsobom túto svoju výpoveď z prípravného konania nespochybnila. Ako je to uvedené už vyššie za tohto stavu by bolo rozpore s dobrými mravmi a so zásadou spravodlivého usporiadania občianskoprávných vzťahov, ak by bola žalobkyni priznaná čo i len sčasti náhrada škody. Na tom nič nemení tá skutočnosť, že v konečnom dôsledku bolo trestné stíhanie žalobkyne zastavené.

10. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, zák. č. 58/1969 Zb. neupravoval možnosť priznania tohto nároku a odvolací súd je toho názoru, že v prejednávanej veci tento nárok nemožno vyvodiť ani z čl. 5 ods. 1., 5. Dohovoru. Totiž čl. 5 Dohovoru upravuje právo na slobodu a bezpečnosť a podľa ods. 5. tohto článku nárok na odškodnenie má každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku. Náhradu nemajetkovej ujmy teda možno priznať aj v prípade, ak nezákonné rozhodnutie bolo vydané za účinnosti zák. č.58/1969 Zb., ale iba za predpokladu, že došlo k obmedzeniu osobnej slobody poškodeného. V prejednávanej veci však osobná sloboda žalobkyne nebola obmedzená. Možno teda uzavrieť, že žalobkyni by nevznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy ani v prípade, ak by priznanie náhrady škody nebolo v rozpore s dobrými mravmi, resp. so zásadou spravodlivého usporiadania občianskoprávných vzťahov.

11. Nemožno opomenúť, že Minister vnútra SR personálnym rozkazom č. 297 z 8.8.2003 prepustil žalobkyňu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru a rozhodnutím z 20.10. 2003 č. KM-210/ PK-2003 zamietol rozklad žalobkyne proti spomenutému personálnemu rozkazu. Tento personálny rozkaz teda doposiaľ žiadny orgán nezrušil. Žalobkyni teda ušiel zisk v podobe jej platu v štátnej službe

v súvislosti so spomenutým personálnym rozkazom a nie v súvislosti s trestným stíhaním žalobkyne, resp. s uznesením o vznesení obvinenia.

12. Z uvedeného vyplýva, že napadnutý rozsudok je vecne správny a preto ho odvolací súd potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).